



## NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.20.4.2024

Pani Anna Kornat  
Powiatowy Urząd Pracy w Łęczycy,  
ul. Sienkiewicza 31,  
99-100 Łęczyca

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**P/24/065 – Zapewnienie dostępu obywateli wykluczonych cyfrowo do środków publicznych.**

## I. Dane identyfikacyjne

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jednostka kontrolowana              | Powiatowy Urząd Pracy w Łęczycy <sup>1</sup> , ul. Sienkiewicza 31, 99-100 Łęczycza.                                                                                                                                                                                                             |
| Kierownik jednostki kontrolowanej   | Anna Kornat, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy, od 28 maja 2024 r.<br>W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła:<br>Lidia Zięba, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy, od 1 lutego 2005 r. do 27 maja 2024 r.<br><br>(akta kontroli str.: 2-3) |
| Zakres przedmiotowy kontroli        | 1. Organizacja działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu.<br>2. Działania podejmowane w celu zapewnienia równego dostępu do środków publicznych osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo.                                                                                     |
| Okres objęty kontrolą               | Lata 2021 – 2024 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.                                                                                                                             |
| Podstawa prawna podjęcia kontroli   | Art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli. <sup>2</sup>                                                                                                                                                                                                          |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Łodzi.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kontroler                           | Mateusz Fajst-Święcicki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/133/2024 z 10 grudnia 2024 r.<br><br>(akta kontroli str.: 1)                                                                                                                                                       |

---

<sup>1</sup> Dalej: PUP lub Urząd.

<sup>2</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

## II. Ocena ogólna<sup>3</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

Sposób organizacji Urzędu zapewniał prawidłową i rzetelną realizację zadań związanych z naborem i obsługą wniosków procedowanych wyłącznie w systemie teleinformatycznym. Co do zasady pracownicy PUP w sposób rzetelny oceniali dokumenty złożone przez wnioskodawców w naborach prowadzonych w formie elektronicznej, a środki finansowe wypłacono we właściwej wysokości. W PUP stworzono odpowiednie warunki ułatwiające osobom wykluczonym cyfrowo składanie wniosków w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego.

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej<sup>4</sup> kontrolowanej działalności

### OBSZAR

### 1. Organizacja działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu.

#### Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie kontrolowanym zadania związane z naborem, oceną, zatwierdzaniem wniosków oraz kontrolą prawidłowości wydatkowania przyznanych i wypłaconych środków realizowane były przez dwóch pracowników Centrum Aktywizacji Zawodowej PUP. Wypłatę środków wnioskodawcom realizował Dział Finansowo-Administracyjny. Powyższe zadanie przypisano dwóm pracownikom ww. jednostki organizacyjnej Urzędu.

Osoby weryfikujące wnioski, które wpłynęły do PUP w formie elektronicznej w systemach teleinformatycznych realizowały zadania na podstawie polecenia służbowego Dyrektora PUP. Osoby te posiadały również pisemne upoważnienia do dostępu i przetwarzania danych osobowych w zbiorach Urzędu. Każda z ww. osób pisemnie potwierdziła znajomość obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych. Każda z nich posiadała również uprawnienia dostępu do systemów teleinformatycznych, w których pracowała, ze wskazaniem roli i zakresu uprawnień oraz datą ich nadania.

Zakresy czynności ww. pracowników PUP, zatwierdzone przez Dyrektora, sporządzone zostały na piśmie, a każdy z pracowników pisemnie potwierdził ich przyjęcie.

Pracownicy realizujący czynności związane z oceną wniosków posiadali kompetencje odpowiednie do ww. wykonywanych zadań.

Funkcjonujący w PUP system zastępstw opierał się na zasadach określonych w zakresach czynności poszczególnych pracowników.

---

<sup>3</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>4</sup> Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

W latach 2021-2024 kadra pracownicza odpowiadająca za wykonywanie zadań związanych z oceną wniosków oraz kadra kierownicza nie podlegały zmianom, które miałyby negatywny wpływ na pracę Urzędu.<sup>5</sup>

(akta kontroli str. 4-61, 86, 90-125)

W PUP, w całym okresie objętym kontrolą, wydębione zostało stanowisko komputerowe dla osób wykluczonych cyfrowo oraz zapewniono dostęp do komputerów przenośnych zintegrowanych z portalem [praca.gov.pl](http://praca.gov.pl), umożliwiające zainteresowanym osobom wypełnienie i przesłanie do PUP wniosków w formie elektronicznej. Pomoc osobom chcącym skorzystać z ww. zasobów udzielana była na bieżąco przez pracowników PUP.

W Urzędzie nie wprowadzono wewnętrznych procedur dotyczących naboru i obsługi wniosków, w tym wniosków składanych w postaci elektronicznej, a rozpatrywanie wniosków uregulowane było wytycznymi przekazywanymi urzędowi pracy przez ministra właściwego do spraw pracy.

Pracownicy obsługujący wnioski w systemach teleinformatycznych nie podpisywali podpisem elektronicznym dokumentów wytwarzanych w tych systemach.

O ostatecznym zatwierdzeniu wniosków decydował Dyrektor. Środki wypłacano po zatwierdzeniu kwoty do wypłaty przez Dyrektora i Główną Księgową.

(akta kontroli str.: 4-61, 78-83, 86, 90-125)

W PUP, w okresie objętym kontrolą, przyjęte zostały zasady bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych<sup>6</sup> oraz zaplanowane zostało<sup>7</sup>, stosownie do zapisów §19 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów *w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych*<sup>8</sup> przeprowadzenie analizy ryzyka utraty integralności, dostępności lub poufności informacji oraz podejmowania działań minimalizujących to ryzyko.<sup>9</sup>

(akta kontroli str.: 78-83, 126-360)

W okresie objętym kontrolą Dyrektor PUP zidentyfikował i analizował problem wykluczenia cyfrowego w dostępie do środków publicznych. Analiza problemu wykluczenia cyfrowego została przeprowadzona w oparciu o informacje uzyskane przez pracowników PUP od osób bezrobotnych i pracodawców. W celu identyfikacji problemu i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu PUP podejmował działania związane z organizacją zajęć w ramach poradnictwa zawodowego

---

<sup>5</sup> W 2024 r. nastąpiła zamiana na stanowisku Dyrektora PUP.

<sup>6</sup> „Polityka Bezpieczeństwa i ochrony przetwarzania danych osobowych w Powiatowym Urzędzie Pracy” wprowadzona zarządzeniem nr 9/2018 Dyrektora PUP z dnia 25 maja 2018 r.

<sup>7</sup> Zadanie uwzględnione w *Rejestrze ryzyk na rok 2025 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęczycy*.

<sup>8</sup> Dz. U, z 2024 r. poz. 773.

<sup>9</sup> Analizy w powyższym zakresie prowadzone były w PUP w całym okresie objętym kontrolą.

dotyczących m.in. podstawowej obsługi komputera oraz korzystania z portalu [praca.gov.pl](http://praca.gov.pl).<sup>10</sup>

Dyrektor PUP wyjaśniła, że „doradcy klienta oferowali pomoc w zakresie korzystania z narzędzi cyfrowych np. zakładania konta [praca.gov.pl](http://praca.gov.pl), rejestracji online, przygotowywaniu dokumentacji aplikacyjnych w formie cyfrowej, pomagali zakładać aplikacje e-praca oraz udzielali informacji jak korzystać z internetowych ofert pracy i składania dokumentów przez system [praca.gov.pl](http://praca.gov.pl).”

W PUP prowadzono działania mające na celu monitorowanie poziomu wykluczenia cyfrowego wśród osób bezrobotnych oraz pracodawców. Działania w powyższym zakresie realizowane były przez doradców klienta w czasie bezpośrednich kontaktów z osobami korzystającymi z usług PUP. Pracownicy Urzędu ustalali poziom kompetencji cyfrowych klientów, w tym ustalano czy posiadają oni dostęp do sprzętu komputerowego, Internetu, ustalano również preferowany sposób komunikacji z Urzędem. Dyrektor PUP wskazała, że ponad 90% osób deklarowało elektroniczny sposób komunikowania się z Urzędem, a osoby nieposiadające dostępu do sieci były informowane o możliwości skorzystania z komputera i Internetu w PUP pod nadzorem wyznaczonego pracownika.

W PUP nie wprowadzono odrębnych procedur w zakresie pomocy wnioskodawcom wykluczonym cyfrowo ponieważ, jak wyjaśniła Dyrektor PUP, „obowiązujące przepisy nie nakładały takiego obowiązku”.

Ponadto w PUP osoby bezrobotne do 30 roku życia poddawane były testom kompetencji cyfrowych, które obejmowały zagadnienia z obsługi komputera, korzystania z Internetu, e-usługi, podstawowych programów biurowych. Wyniki testów pozwoliły na ustalenie poziomu wykluczenia cyfrowego. Powyższe działania wynikały z realizacji w PUP projektu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytetu FELD.07 „Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem”, Działania FELD.07.01 „Aktywizacja zawodowa – PUP”.

(akta kontroli str.: 4-61, 512-549)

- 1.2. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie funkcjonował jeden system teleinformatyczny, przy użyciu którego pracownicy obsługiwali wnioski złożone przez wnioskodawców w postaci elektronicznej: Syriusz Std system dla publicznych służb zatrudnienia (dalej: Syriusz). Ww. system zintegrowany był z portalem [praca.gov.pl](http://praca.gov.pl), udostępnionym przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w którym wnioskodawcy wprowadzali i przekazywali wnioski do Urzędu. System Syriusz umożliwiał kompleksową obsługę złożonych wniosków, w tym: złożenie załączników, dokonywanie korekt, przekazywanie oraz

---

<sup>10</sup> W latach 2021 – 2024 PUP w Łęczycy podejmował działania związane organizacją zajęć w ramach poradnictwa zawodowego. Zorganizowano w 2022 roku 12 porad grupowych, w 2023 roku 11 porad grupowych oraz w 2024 roku 11 porad grupowych. Dokumentami potwierdzającymi wyjaśnienia są listy obecności uczestników porady grupowej.

odbieranie korespondencji. System nie umożliwiał podpisywania umów kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

W Urzędzie w okresie objętym kontrolą nie odnotowano incydentów/awarii mających charakter lokalny.

Dyrektor PUP wyjaśniła, że nie wystąpiły awarie na poziomie centralnym. Dyrektor wyjaśniła również, że ewentualne awarie mogły być usuwane przez firmę Sygnity. Firma ta zajmowała się również kompleksową obsługą portalu praca.gov.pl posiadając stosowną umowę z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wnioskodawcy mogli uzyskać pomoc techniczną (w tym: zgłaszanie awarii, problemów lub błędów technicznych uniemożliwiających korzystanie z systemu) poprzez tzw. Zieloną Linie prowadzoną w ramach ww. portalu.

W przypadku ewentualnych problemów z funkcjonowaniem systemu Syriusz pracownicy PUP mogli korzystać z pomocy platformy wsparcia Helpdesk stworzonej przez autora systemu, firmę Sygnity.<sup>11</sup>

(akta kontroli str.: 4-61, 84-85, 87-89)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### **OCENA CZĄSTKOWA**

Sposób organizacji Urzędu zapewniał prawidłową i rzetelną realizację zadań związanych z naborem i obsługą wniosków procedowanych wyłącznie w systemie teleinformatycznym. W PUP funkcjonował system teleinformatyczny pozwalający na organizowanie naborów wniosków wyłącznie w postaci elektronicznej, a w Urzędzie stworzono warunki ułatwiające osobom wykluczonym cyfrowo składanie wniosków w tej postaci.

#### **OBSZAR**

### **2. Realizacja zadań związanych z naborem i dystrybucją środków publicznych, z zapewnieniem równego dostępu osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo.**

Opis stanu  
faktycznego

2.1. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2024 r. PUP ogłosił i przeprowadził 17 naborów wniosków o dotację/dofinansowanie, w tym w 2021 r. – siedem, w 2022 r. – cztery, w 2023 r. – cztery i w okresie 11 miesięcy 2024 r. – dwa. Ze wszystkich 17 naborów jeden<sup>12</sup> dopuszczał możliwość złożenia wniosku w formie papierowej lub elektronicznej, 11 dopuszczało złożenie wniosku wyłącznie w formie papierowej<sup>13</sup>, w pięciu

<sup>11</sup> M.in. poprzez dedykowany nr infolinii.

<sup>12</sup> W 2024 r.

<sup>13</sup> W 2021 r. – 2, w 2022 r. – 4, w 2023 r. – 4 oraz jeden w 2024 r.

naborach dopuszczono składanie wniosków wyłącznie w formie elektronicznej.

W ramach naborów, które dopuszczały składanie wniosków w formie papierowej i elektronicznej do PUP wpłynęło łącznie 2958 wniosków, w tym 2500 w formie papierowej i 458 w formie elektronicznej.

W systemie elektronicznym nie odnotowano korekt wniosków. Dyrektor PUP wyjaśniła, że „*pracodawca mógł złożyć wyjaśnienia, dośłać załączniki lub złożyć korektę na innych formularzach dostępnych w portalu praca.gov.pl np. pismo w sprawie. W okresie objętym kontrolą wpłynęło 16 pism. W przypadku ewentualnych korekt PUP w Łęczycy dawał możliwość wycofania wniosku i złożenia nowego*”.

(akta kontroli str.: 4-61)

- 2.2. Na podstawie szczegółowego badania 30 wniosków<sup>14</sup> złożonych w pięciu naborach przeprowadzanych wyłącznie w formie elektronicznej<sup>15</sup> stwierdzono, że wszystkie wnioski w postaci elektronicznej złożone zostały przez portal praca.gov.pl i podlegały sprawdzeniu przez pracowników mających uprawnienia dostępu do systemu Syriusz. Poddane weryfikacji wnioski nie były korygowane.

Wersje wniosków składanych w formie elektronicznej były drukowane przed wypłatą środków beneficjentom. Informacje o umorzeniu dotacji przekazywane były wnioskodawcom wyłącznie w formie papierowej.

Dyrektor PUP wyjaśniła, że zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wybór formy i kanału komunikacji pozostawał w gestii Urzędu, a Dyrektor PUP podjął decyzję o przekazywaniu informacji o umorzeniu pożyczki wyłącznie w formie papierowej, ponieważ, w jej opinii, forma papierowa dawała największą pewność skutecznego poinformowania pracodawcy o umorzeniu dotacji.

W naborach, w których wprowadzono obowiązek przekazywania elektronicznych wniosków składanych przez portal, procedowano wyłącznie takie wnioski.

---

<sup>14</sup> Dobór próby w sposób losowy.

<sup>15</sup> Nabór wniosków o udzielenie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw dla określonych branż na podstawie rozporządzenia poszkodowanych wskutek pandemii Covid-19 – od 1 lutego 2021 r., Nabór wniosków o udzielenie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw dla określonych branż poszkodowanych wskutek pandemii Covid-19 na podstawie rozporządzenia – od 1 marca 2021 r., Tarcza 9.0 – nabór wniosków o udzielenie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw dla określonych branż – od 26 kwietnia 2021 r., Nabór wniosków o udzielenie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej na terenie jednostek oświaty – od 23 lipca 2021 r., Nabór wniosków o udzielenie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw prowadzących działalność oznaczoną jednym z trzech kodów PKD na podstawie rozporządzenia z dnia 20 grudnia 2021 r. poszkodowanych wskutek pandemii Covid-19 – od 1 stycznia 2022 r.

Umowy zawarto<sup>16</sup> z uprawnionymi wnioskodawcami, a środki przyznano w kwotach nieprzekraczających limitów określonych w ramach poszczególnych naborów i wypłacono na właściwe rachunki bankowe. W ośmiu przypadkach stwierdzono jednakże, że wypłata środków nastąpiła z naruszeniem terminów określonych w zwartych umowach, a w dwóch przypadkach PUP dokonał wypłaty środków, pomimo iż dokumentacja załączona do wniosków nie była kompletna (szerzej w sekcji: „Stwierdzone nieprawidłowości”).

Dyrektor PUP nie decydował o formie oraz sposobie składania wniosków.

W ramach naborów realizowanych wyłącznie w systemie teleinformatycznym o przyznaniu środków nie decydowała kolejność złożonych wniosków.

(akta kontroli str.: 4-61, 73-83, 361-483)

- 2.3. Urząd dokonał weryfikacji realizacji warunków wszystkich zawartych umów w ramach naborów wskazanych w punkcie 2.2. Wystąpienia pokontrolnego. Proces ten odbywał się przy wykorzystaniu narzędzi dostępnych w systemie Syriusz oraz danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego. W oparciu o dane zgromadzone w ww. rejestrach Urząd ustalał czy pracodawca prowadził działalność w wymaganym regulaminem naboru okresie<sup>17</sup>. Po pozytywnej weryfikacji środki były umarzane, a pracodawca otrzymywał stosowną informację w powyższym zakresie.

Pracownicy PUP nie prowadzili innych kontroli w ramach naborów wniosków w formie elektronicznej przeprowadzonych wyłącznie w systemie teleinformatycznym.

Jak wyjaśniła Dyrektor PUP *„ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych nie nakładała obowiązku przeprowadzania kontroli”*.<sup>18</sup>

(akta kontroli str.: 4-72)

- 2.4. W latach 2021 – 2024 do PUP nie wpłynęły żadne skargi lub wnioski dotyczące naborów wniosków prowadzonych wyłącznie w systemie

---

<sup>16</sup> Zgodnie z *Instrukcją obsługi wniosków elektronicznych dotyczących instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców w ramach tarczy antykryzysowej COVID-19* umowa zawierana była w momencie dokonania zlecenia przelewu środków na konto wnioskodawcy.

<sup>17</sup> 3 miesiące od daty wypłaty środków.

<sup>18</sup> W latach 2021 - 2024 w PUP opracowane były plany kontroli wewnętrznych, ustanowiono procedury kontroli zarządczej oraz dokonywano analizy ryzyka. W ramach planu kontroli wewnętrznych zaplanowano oraz przeprowadzono między innymi kontrole: prawidłowości prowadzenia dokumentacji związanej z organizowaniem szkoleń osób uprawnionych, prawidłowości prowadzenia dokumentacji związanej z udzielaniem pracodawcom dofinansowania z KFS, prawidłowości prowadzenia dokumentacji związanej z realizacją instrumentów rynku pracy, dotacji ( w tym ze środków PFRON), doposażeń (w tym ze środków PFRON). Przeprowadzono również kontrolę wniosków o udzielenie dofinansowania z art. 15zzb, art. 15zcc oraz art. 15zze w ramach projektów finansowanych z EFS.



teleinformatycznym.<sup>19</sup> W Urzędzie nie odnotowano również skarg dotyczących problemów z wypełnieniem wniosków (korekt, załączników) w wersji papierowej.

W PUP nie przeprowadzano również kontroli/audytów bezpośrednio lub pośrednio dotyczących problematyki wykluczenia cyfrowego.<sup>20</sup>

(akta kontroli str.: 4-61, 509-515)

- 2.5. W całym okresie objętym kontrolą, w tym w okresie prowadzenia naborów wniosków w formie elektronicznej przeprowadzonych wyłącznie w systemie teleinformatycznym, w Urzędzie udostępniono stanowisko komputerowe zintegrowane z portalem [praca.gov.pl](https://praca.gov.pl) umożliwiające (w razie potrzeby przy pomocy pracownika Urzędu) wypełnianie wniosków w formie elektronicznej i przesłanie ich do PUP.

Ponadto w latach 2023-2024 Urząd przeprowadził szkolenia z zakresu pozyskania umiejętności cyfrowych.<sup>21</sup> Dyrektor PUP wyjaśniła, że „podczas wizyt osób bezrobotnych i pracodawców w urzędzie doradcy klienta informują o możliwości udziału w szkoleniach dotyczących podnoszenia kompetencji cyfrowych organizowanych przez urząd oraz inne instytucje w tym organizacje pozarządowe. Powiatowy Urząd Pracy w Łęczycy na stronie internetowej urzędu oraz na tablicach ogłoszeń zamieszcza plakaty, informacje o projektach realizowanych przez inne instytucje, których tematyka związana jest z wykluczeniem cyfrowym.”

(akta kontroli str.: 4-61)

Na podstawie danych pozyskanych z systemu Syriusz ustalono, że spośród 492 wniosków złożonych w formie elektronicznej 23 zostały podpisane potwierdzonym profilem zaufanym EPUAP przez pełnomocników podmiotów ubiegających się o wsparcie. W każdym przypadku do wniosku dołączone zostało pełnomocnictwo do występowania w imieniu pracodawcy. Pełnomocnictwa nie zostały jednakże podpisane/uwierzytelnione podpisem elektronicznym osoby udzielającej pełnomocnictwa.

Dyrektor PUP wyjaśniła, że „z analizy Urzędu wynika, że zdecydowana większość wniosków była składana przez pełnomocników, takich jak biura księgowe, ponieważ pracodawcy mieli zawarte umowy o świadczenie usług księgowych. Przedsiębiorcy decydowali się na takie rozwiązanie, ponieważ oszczędzało im to czas, minimalizowało biurokrację. W pojedynczych przypadkach pracodawcy mogli korzystać z pełnomocników z powodu trudności związanych z wykluczeniem cyfrowym. Takie przypadki mogły występować pojedynczo, ponieważ pracodawcy zazwyczaj posiadają kompetencje cyfrowe oraz dostęp do odpowiednich narzędzi, co pozwala im funkcjonować na rynku. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy nie informował w tym zakresie starosty ani ministra właściwego ds. pracy, ponieważ

---

<sup>19</sup> W latach 2021 – 2024 do Urzędu wpłynął jeden wniosek, nie wpłynęły natomiast żadne skargi.

<sup>20</sup> W okresie objętym kontrolą w PUP przeprowadzono łącznie 4 kontrole: 3 w 2021 r. oraz 1 w 2024 r.

<sup>21</sup> W 2023 r. przeprowadzono 5 szkoleń, w roku 2024 przeprowadzonych zostało 7 szkoleń.

*przepisy prawa nie nakładały na urząd informowania starosty i ministra właściwego ds. pracy o wnioskach składanych przez pełnomocników."*

(akta kontroli str.: 4-61, 484-508)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 14 § 1a ustawy Kodeks postępowania administracyjnego<sup>22</sup>, *Sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią. Oznacza to, że każde pismo, mogło być sporządzone w postaci papierowej lub postaci elektronicznej. Jednakże załączone do wniosku upoważnienie, w którym faktyczny beneficjent środków ustanowił pełnomocnika było kopią pisma utrwalonego w postaci papierowej opatrzonego podpisem własnoręcznym. Wobec powyższego kopia takiego pisma nie mogła zostać uwierzytelniona przez tegoż pełnomocnika, ponieważ to nie on podpisał oryginał dokumentu.*

Dyrektor PUP wyjaśniła, że *zapoznała się z Raportami Najwyższej Izby Kontroli dotyczącymi kontroli przeprowadzanych w PSZ, a także z raportami z kontroli Wojewody Łódzkiego, zestawieniami MRPiPS, które dostarczają informacje o stanie realizacji zadań związanych z wykluczeniem cyfrowym. Podczas spotkań z pracownikami Dyrektor przekazywał informacje, analizy, sugestie oraz zalecenia pokontrolne pracownikom w celu zwrócenia uwagi na problem jakim może być wykluczenie cyfrowe. Dyrektor zapoznał się z raportem GUS „Społeczeństwo informacyjne w Polsce”, „Wykluczenie cyfrowe – czym jest i jak mu przeciwdziałać” EPAL oraz z raportem Fundacji Orange „Wykluczenie społeczno cyfrowe w Polsce”.*

W opinii Dyrektora PUP *„wyłącznie cyfrowa forma komunikacji nie jest wystarczająca. Nadal w urzędzie pojawiają się pracodawcy, którzy widzą potrzebę osobistych kontaktów oraz korzystania z papierowych dokumentów, ponieważ nie wszyscy obywatele zwłaszcza starsze społeczeństwo nie są jeszcze w pełni przygotowani do załatwiania spraw formalnych wyłącznie elektronicznie. Tradycyjna forma wsparcia czyli bezpośredni kontakt z pracownikiem urzędu nadal pozostają istotnym elementem wsparcia dla osób mniej zaznajomionych z nowoczesnymi technologiami.”*

W opinii Dyrektora nabór wniosków wyłącznie w formie elektronicznej przy użyciu systemów teleinformatycznych zdecydowanie usprawnił proces aplikowania o środki w ramach tarczy antykryzysowej w czasie pandemii, a także zapobiegał rozprzestrzenianiu się pandemii wśród mieszkańców. Dyrektor PUP wyjaśniła ponadto, że zna poziom wykluczenia cyfrowego w powiecie, a o powyższym problemie prowadziła rozmowy ze Starostą

---

<sup>22</sup> Dz. U. z 2024 r. poz. 572.

Powiatu Łęczyckiego oraz na forum konwentów dyrektorów PUP z terenu województwa łódzkiego.

(akta kontroli str.: 4-61)

Przeprowadzone przez NIK badanie ankietowe skierowane do 23<sup>23</sup> wnioskodawców, w imieniu których wnioski elektroniczne złożyli pełnomocnicy wykazało, że w trzech przypadkach powodem korzystania z pomocy były trudności techniczne (brak sprzętu komputerowego, brak Internetu). Sześciu ankietowanych wskazało na trudności związane z brakiem umiejętności posługiwania się komputerem lub korzystania z Internetu, aplikacji i programów oraz brak umiejętności wypełnienia wniosku w postaci elektronicznej. Trzy osoby wskazały, że o wyborze pełnomocnika zdecydował również brak czasu, komfort i wygoda. Jednocześnie trzech ankietowanych przyznało, że nie potrafiłoby złożyć wniosku w postaci elektronicznej bez pomocy pełnomocnika i tyle samo za potrzebne uznało potrzebę zorganizowania bezpłatnych szkoleń i kursów dla osób z trudnościami w obsłudze sprzętu komputerowego i korzystania z Internetu. Sześciu ankietowanych uznało za niewystarczający kontakt i możliwość korespondencji wyłącznie środkami komunikacji elektronicznej. Trzy osoby nie miałyby trudności z wypełnieniem wniosku w postaci papierowej i tyle samo taką formę złożenia wniosku preferowało. Troje ankietowanych natomiast wskazało, że miałyby trudności z wypełnieniem wniosku w postaci papierowej i preferowałyby elektroniczną wersję wniosku.

W badaniu ankietowym skierowanym do grupy 77 wnioskodawców, którzy wnioski w formie elektronicznej złożyli i podpisali we własnym imieniu, udział wzięło osiem osób. Ustalono, że dwóch ankietowanych przy składaniu wniosku korzystało z pomocy innych osób<sup>24</sup>, podając jako powód brak umiejętności wypełnienia wniosku w postaci elektronicznej oraz, w jednym przypadku, trudności związane z brakiem umiejętności posługiwania się komputerem lub korzystania z Internetu, aplikacji i programów. Spośród ankietowanych pięciu przyznało, że nie potrafiłoby samodzielnie wypełnić, podpisać elektronicznie i złożyć wniosku, jednocześnie w opinii takiej samej liczby badanych kontakt i możliwość korespondencji wyłącznie środkami komunikacji elektronicznej jest niewystarczający. Wszyscy respondenci zauważali potrzebę organizowania bezpłatnych szkoleń i kursów dla osób mających trudności z obsługą komputera, korzystania z Internetu oraz obsługi programów i aplikacji. Dwóch badanych wskazało na problemy z wypełnieniem wniosku w postaci papierowej. Spośród ankietowanych połowa wypowiedziała się, że mając do wyboru postać papierową lub elektroniczną wniosku, zdecydowałoby się na postać papierową.

(akta kontroli str.: 550)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

---

<sup>23</sup> Odpowiedzi udzieliło sześć wnioskodawców.

<sup>24</sup> Innych niż pracownicy PUP.

1. Zgodnie z zapisami §1 ust. 4 umowy dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorcy/małego przedsiębiorcy wypłata dotacji nastąpić miała w terminie do dwóch dni roboczych od dnia zaakceptowania odpowiedniego wniosku przez PUP. W przypadku pięciu umów<sup>25</sup> stwierdzono, że wypłata środków beneficjentom nastąpiła po upływie pięciu dni roboczych od zaakceptowania wniosku,<sup>26</sup> a w dwóch przypadkach<sup>27</sup> wypłata środków na rachunek bankowy beneficjenta nastąpiła po upływie czterech dni roboczych od dnia zaakceptowania wniosków.<sup>28</sup>

(akta kontroli str.: 73-77, 87-88, 361-483)

Dyrektor PUP wyjaśniła, że opóźnienie w wypłacie środków nastąpiło z uwagi na utrudnienia w działalności Urzędu spowodowane pandemią Covid-19: „pracownicy korzystali z zasiłków opiekuńczych, chorobowych oraz przebywali w izolacji, bądź na kwarantannie.”

(akta kontroli str.: 73-77)

2. W przypadku dwóch umów PUP zatwierdził złożone wnioski beneficjentów, pomimo iż załączone do nich „Formularze informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc publiczną związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz jej skutków” nie spełniały wymagań określonych w zasadach naboru: w przypadku umowy nr WnCovDotR/21/0077 załączony do wniosku Formularz był niezgodny z obowiązującym wzorem. W przypadku umowy nr WnCovDotR/21/0079 załączony Formularz nie został wypełniony.

(akta kontroli str.: 87-88, 361-483)

Dyrektor PUP wyjaśniła, że z uwagi na ograniczenia związane z bezpośrednim dostępem do urzędu wynikającym z ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii COVID-19 Powiatowy Urząd Pracy w Łęczycy wykorzystywał do weryfikacji składanych wniosków oraz załączników dostępne systemy informatyczne. W przypadku dwóch formularzy, które nie spełniały wymagań określonych w zasadach naboru skorzystano w celach weryfikacji wniosku z aplikacji SUDOP w ramach której dokonano sprawdzenia uzyskanej pomocy publicznej. W „Formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc publiczną związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz jej skutków” pracodawcy wykazywali otrzymaną pomoc w ramach tarczy antykryzysowej. Wysokość otrzymanych środków w ramach tarczy nie miała wpływu na otrzymanie kolejnej pomocy. Z uwagi na ograniczenia kadrowe, trudną sytuację związaną z pandemią i krótki termin na wypłatę środków podjęto decyzję o weryfikacji pracodawcy w systemie SUDOP.”

(akta kontroli str.: 73-77)

---

<sup>25</sup> WnCovDotR/21/0261, WnCovDotR/21/0262, WnCovDotR/21/0263, WnCovDotR/21/0265, WnCovDotR/21/0266

<sup>26</sup> Data akceptacji wniosków: 7.05.2021 r. data wypłaty 14.05.2021 r.

<sup>27</sup> WnCovDotR/21/0185 oraz WnCovDotR/21/0186.

<sup>28</sup> Data akceptacji wniosków: 19.04.2021 r. data wypłaty 23.04.2021 r.

**OCENA CZĄSTKOWA**

Co do zasady pracownicy PUP w sposób rzetelny oceniali dokumenty złożone przez wnioskodawców w naborach prowadzonych w formie elektronicznej, a środki przyznano i wypłacono we właściwej wysokości. Wyjątek stanowiło siedem przypadków, w których wypłata środków beneficjentom nastąpiła po upływie więcej niż dwa dni robocze od daty zaakceptowania wniosku. W Urzędzie w sposób rzetelny weryfikowano również dotrzymanie warunków umów przez beneficjentów. PUP zapewnił pomoc wnioskodawcom wykluczonym cyfrowo w sytuacjach, kiedy możliwość składania wniosków ograniczono wyłącznie do formy elektronicznej poprzez system teleinformatyczny.

**IV. Uwagi i wnioski**

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

**V. Pozostałe informacje i pouczenia**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź,                      lutego 2025 r.

Kontroler

Mateusz Fajst - Świącicki  
Doradca ekonomiczny

*/podpisano elektronicznie/*

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

Dyrektor

z up.

Grażyna Tuzikiewicz – Gnitecka  
p.o. Wicedyrektor Delegatury

*/podpisano elektronicznie/*